

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK

Aan: geadresseerde

Natuur, Landschap en Platteland

Prins Clauslaan 8
2595 AJ DEN HAAG
Postbus 20401
2500 EK
www.minlnv.nl

Contactpersoon

Dijken, F.R. van (Folchert)
Senior Beleidsmedewerker

T 003170-3785509
f.van.dijken@minlnv.nl

Onze referentie

166186

Datum 22 november 2010

Betreft Registratie kadavers zeezoogdieren

Geacht college,

Vrijwel dagelijks spoelt ergens op de Nederlandse kust een kadaver aan van een dode bruinvis of zeehond. Lokale overheden zijn verantwoordelijk voor het ruimen van deze kadavers, de nationale overheid (Ministerie van EL&I) is verantwoordelijk voor de landelijke registratie. Zeezoogdieren zijn strikt beschermd en daarom moet er jaarlijks een overzicht gemaakt worden van de aantallen dieren die dood op onze kust aanspoelen.

Registratie

Dode bruinvissen en andere walvisachtigen zoals dolfijnen, dienen te worden gemeld bij NCB Naturalis in Leiden, via de website www.walvisstrandingen.nl. De waarneming wordt dan op de website getoond, zodat u kunt nagaan of uw melding correct is doorgekomen. Dode zeehonden moeten gemeld worden aan Zeehondencentrum Lenie 't Hart in Pieterburen. Het zeehondencentrum heeft hiervoor 24 uur per dag een telefoonnummer beschikbaar: EHBZ (Eerste Hulp bij Zeezoogdieren): (0595) 526 526.

Ruimen van kadavers: meld ieder geval!

In Nederland dienen kadavers opgeruimd te worden. Het is voor het inzicht in de sterfte noodzakelijk dat ieder kadaver wordt gemeld. Van ieder kadaver dient de soort voor zover mogelijk correct te worden vastgesteld. In een aantal gevallen is nader onderzoek aan kadavers gewenst.

De melding dient voor zover mogelijk de volgende gegevens te bevatten (checklist):

1. soort
2. datum
3. vindplaats (gemeente en dichtstbijzijnde strandpaal, of strandopgang, of GPS-coördinaten)
4. naam van de vinder(s)
5. een foto, zodat achteraf valt vast te stellen of de soortnaam correct is vastgesteld. Een digitale foto kan bij meldingen van bruinvissen, dolfijnen en walvissen worden meegestuurd naar www.walvisstrandingen.nl.

Datum

22 november 2010

Onze referentie

166186

In het geval van een dode dolfijn of walvisachtige dient zo spoedig mogelijk contact te worden opgenomen met NCB Naturalis (via de website en via telefoonnummer 071 – 5687 600). Hierdoor kan worden voorkomen dat het kadaver wordt beschadigd, dat delen door derden worden meegenomen en dat nader onderzoek daardoor vertraging zou oplopen of gehinderd zou worden. Walvissen die te groot zijn voor vervoer, moeten soms op het strand worden onderzocht. Hierbij kan het snijteam van Naturalis de gemeente behulpzaam zijn bij het ruimen ervan.

Nader onderzoek

Nader onderzoek is nodig om de doodsoorzaak vast te stellen. In een populatie dieren gaan altijd exemplaren dood door een natuurlijke oorzaak, bijvoorbeeld ziekte of ouderdom, maar ziektes kunnen het patroon krijgen van een epidemie. Het is belangrijk om dit tijdig te kunnen vast stellen, zodat mogelijk maatregelen kunnen worden getroffen.

Bovendien vindt er niet-natuurlijke sterfte plaats. Dieren kunnen verdrinken in fuiken of netten, zijn vergiftigd of zijn in aanvaring gekomen met schepen. Vanwege de strikte bescherming van zeezoogdieren is onderzoek naar de doodsoorzaak gewenst.

Voor onderzoek dienen de kadavers te worden verzameld. Dit onderzoek wordt niet ter plaatse uitgevoerd. Onderzoek wordt gedaan door experts en vindt plaats in Utrecht (bruinvissen en dolfijnen) en in Pieterburen (zeehonden). Dolfijnen en walvissen worden altijd verzameld, omdat het hele skelet, of delen ervan, bewaard wordt in de collectie van NCB Naturalis of een lokaal natuurhistorisch museum.

Hulp bij determinatie en afvoer van kadavers voor onderzoek

Het is niet altijd meteen duidelijk met welke soort men te maken heeft. Ook is niet altijd bekend of een kadaver bewaard moet blijven voor onderzoek. Het kan van belang zijn om zelfs dieren of onderdelen daarvan die al in verregaande staat van ontbinding verkeren toch nog nader te onderzoeken. Hoe dan te handelen?

Datum
22 november 2010
Onze referentie
166186

De EHBZ heeft de taak op zich genomen dit in goede banen te leiden en is hiervoor 24 uur per dag bereikbaar. Dit geldt zowel voor meldingen van zeehonden als voor bruinvissen en grotere walvisachtigen. De EHBZ heeft langs de hele Nederlandse kust posten en stuurt na een telefonische melding een medewerker ter plaatse die kan beoordelen wat er verder moet gebeuren. In veel gevallen verzorgt deze deskundige medewerker ook het verzamelen van het kadaver voor onderzoek en het vervoer naar een opslagpunt. In andere gevallen wordt besloten dat het kadaver naar de destructie kan, maar wordt zeker gesteld dat de stranding correct wordt gemeld.

Levende dieren

Tenslotte willen wij u nog wijzen op de mogelijkheid van strandingen van levende dieren. Deze dieren hebben per direct deskundige hulp nodig. De EHBZ staat 24 uur per dag klaar voor levend gestrande zeezoogdieren. Zeehonden worden indien nodig vervoerd naar Pieterburen of naar Ecomare op Texel voor opvang. Levende bruinvissen en dolfijnen gaan naar het Dolfinarium in Harderwijk, via SOS-Dolfijn ([0341-467438](tel:0341-467438)).

Slotbeschouwing

Wij hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over hoe te handelen wanneer zich in uw gemeente een stranding voordoet.

We vragen u om deze brief verder te verspreiden aan alle betrokkenen binnen uw gemeente, die worden ingezet bij ruiming van kadavers, zoals politie, dierenambulance, reddingsbrigades, strandpaviljoenhouders, strandwachten en douane. U wordt verzocht om dode zeezoogdieren volgens bovenstaande procedure te melden.

Met vriendelijke groeten,

Rob van Brouwershaven
Directeur Natuur, Landschap en Platteland